

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
DEPARTAMENT ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel.: (22) 623-18-42, fax.: (22) 623-20-51

ROWwrt-ss-~~54~~ -47/15(3992)

Warszawa, dnia 4 grudnia 2015 r.

Pani
Małgorzata Książyk
Radca Ministra
p.o. Dyrektora Biura Ministra
MRiRW

Szanowna Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 listopada 2015 r., znak: BMpmm-079-83/15, w sprawie pytań zgłoszonych przez Wiceprzewodniczącego Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego Pana Stanisława Bodysa, Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich przesyła odpowiedzi na postawione w piśmie pytania.

1. Linia demarkacyjna pomiędzy „Podstawowymi usługami dla ludności wiejskiej i odnowa wsi” a działaniem 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

W przypadku gdy zakres określony w LSR będzie pokrywał się z poddziałaniami: „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” będzie skutkowało wykluczeniem z możliwości ubiegania się przez JST o dofinansowanie w ramach podstawowych usług? (W zakresie, który może być również realizowany w ramach LSR)?

Z uwagi na chęć zapewnienia szerokiego katalogu możliwych do realizacji zakresów w ramach LSR część tego zakresu pokrywa się z działaniem „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, zwanych dalej „Podstawowymi usługami”.

Drogi lokalne jednak w przypadku LEADER'a ograniczają się (zgodnie ze zmianą przekazaną do Komisji Europejskiej) do dróg prowadzących bezpośrednio do obiektów użyteczności publicznej, w których świadczone są usługi społeczne, zdrowotne, opiekuńczo-wychowawcze lub edukacyjne dla ludności lokalnej z siecią dróg publicznych albo drogi skracające dystans lub czas dojazdu do obiektów, o których mowa powyżej. Z uwagi na to, że nabory wniosków o przyznanie pomocy zostały uruchomione w czasie gdy strategii rozwoju lokalnego dopiero się tworzą przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną

i oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, nie zawierają warunków przyznania pomocy wyznaczających linię demarkacyjną.

Natomiast w przypadku operacji typu „*Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej*” oraz „*Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego*” objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 planuje się przepis, który taką linię demarkacyjną ustala. Projektowany przepis ma aktualnie następujące brzmienie: „zakres planowanej operacji nie jest uwzględniony w lokalnej strategii rozwoju, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2015 r. (Dz. U. 1570) w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 obejmującej obszar, na którym jest planowana realizacja operacji”.

Powyższe oznacza, że w ramach działania „Podstawowe usługi” nie będzie można przyznać pomocy na operację, której realizacja została uwzględniona w LSR.

Jednakże należy zwrócić uwagę na pewne różnice występujące między tymi działaniami/poddziałaniami. Otóż inwestycje w infrastrukturę turystyczną czy rekreacyjną przewidywane są przede wszystkim w ramach LSR, ponieważ pomoc na kształtowanie przestrzeni publicznej w ramach działania „Podstawowe usługi” jest ukierunkowana na poprawę ładu przestrzennego (układu urbanistycznego), co nie jest bezpośrednio związane z rozwojem turystyki i rekreacji. Ponadto w działaniu „Podstawowe usługi” katalog beneficjentów jest ograniczony jedynie do gmin i instytucji kultury, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego.

2. *Czy linia demarkacyjna będzie dotyczyła również dróg? Naszym zdaniem nie, ponieważ w rozporządzeniu dotyczącym tego typu operacji nie ma zapisów sankcjonujących zasadę linii demarkacyjnej, trzeba również zauważyć, że nie są gotowe lokalne strategie, oraz nieznacznie różnią się typy operacji. W poddziałaniu 19.2 możliwy zakres wsparcia obejmuje: budowę lub przebudowę publicznych dróg gminnych lub powiatowych, w „Podstawowych usługach” typ operacji: Budowa lub modernizacja dróg lokalnych.*

MRiRW potwierdza słuszność powyższego stanowiska.

3. *Czy do zakresu w ramach poddziałania 19.2 dot. budowy lub przebudowy publicznych dróg gminnych lub powiatowych będą miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.*

Czy planowane są jakieś odrębne akty wykonawcze regulujące sposób przyznawania pomocy w ramach LSR w zakresie dróg publicznych?

Nie ma podstaw do stosowania przepisów ww. rozporządzenia do operacji w ramach poddziałania 19.2 PROW 2014-2020. Ponadto MRiRW informuje, iż nie planuje się wydania dodatkowych aktów wykonawczych regulujących sposób przyznawania pomocy w ramach LSR w zakresie dróg publicznych.

4. *Sposób rozliczania kosztów projektu w przypadku gdy beneficjentem jest jednostka sektora finansów publicznych.*

Przykład: projekt realizowany przez gminę np. w zakresie inf. turystycznej:

a) Koszty całkowite = koszty kwalifikowalne = 100 000 zł.

Dofinansowanie 63 630 zł; wkład własny 36 370 zł;

Budżet LSR pomniejszy o 100 000 zł;

b) Koszty całkowite = 120 000 zł, w tym koszty kwalifikowalne = 100 000 zł

Dofinansowanie 63 630 zł; wkład własny 36 370 zł;

Budżet LSR pomniejszy o 120 000 zł.

Czy wskazany powyżej sposób rozliczania kosztów jest prawidłowy?

Sposób rozliczenia przykładu A) jest prawidłowy, choć wymaga uzupełnienia i doprecyzowania (poniżej). Sposób rozliczenia przykładu B) nie jest prawidłowy (prawidłowy sposób poniżej).

W przykładzie A) pomniejszenie o 100 000 zł dotyczy „Wysokości środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w ramach PROW – ogółem”, a więc pierwszej z kwot, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 formularza umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR (umowy ramowej), tj. kwoty „kwalifikowalnych wydatków publicznych, o której mowa w załączniku nr 6 do regulaminu konkursu na wybór LSR, w części A ust. 2 – tabela na str. 4. Jednocześnie druga z kwot, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 formularza ww. umowy („w tym ze środków EFRROW”), tj. kwoty „w tym wkład EFRROW”, o której mowa w załączniku nr 6 do regulaminu konkursu na wybór LSR, w części A ust. 2 – tabela na str. 4, pomniejszana jest o 63 630 zł.

W przykładzie B) rozliczenie będzie takie samo jak w przykładzie A), tzn. w zakresie wysokości dofinansowania, wkładu własnego w finansowanie kosztów kwalifikowalnych i wysokości kwot pomniejszających „Wysokość środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w ramach PROW”, o której mowa w umowie ramowej. Różnica pomiędzy kwotą kosztów całkowitych i kosztów kwalifikowalnych (w tym przykładzie 20 000 zł) to koszty niekwalifikowalne (które w całości finansowane są przez beneficjenta, w tym przypadku JSFP), które nie wpływają ani na wysokość pomocy, którą wypłaci agencja płatnicza, ani na wysokość wkładu własnego JSFP w finansowanie kosztów kwalifikowalnych, ani na kwotę (kwoty) które pomniejszają „Wysokość środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w ramach PROW”, o której mowa w umowie ramowej.

5. *Zaleca się uwzględnić w kryteriach wyboru operacji „innovacyjność” z przedstawieniem jej definicji w sytuacji gdy nie wiemy jakie będą zgłaszane projekty. Czy MRiRW dysponuje oczekiwaną przykładową specyfikacją innovacyjności i podstaw jej weryfikowania?*

MRiRW nie planuje narzucania lokalnym grupom działania stosowania jednej definicji innovacyjności na obszarze całego kraju.

6. *W PROW dla działania M 19 – wsparcie rozwoju lokalnego podano kwoty wsparcia „maksymalnie 100 000 zł” natomiast w dokumencie „Struktura i wymagania do LSR” zapisano „wnioskowana kwota musi odpowiadać (być równa) wysokości wsparcia przyznawanego na rozpoczęcie działalności gospodarczej”. Czy to oznacza, że wnioskodawca nie może się ubiegać o kwotę niższą niż poziom wsparcia przyjęty w LSR?*

Kwota wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej w obecnym okresie programowania jest udzielana w formie płatności ryczałtowej (premi). Właściwością płatności ryczałtowych jest konieczność ustalenia jej wartości ex ante (z wyprzedzeniem). Tym samym nie ma możliwości jej określania ad hoc w momencie weryfikacji wniosku o przyznanie pomocy. Określenie wysokości premii powinno wynikać z danych statystycznych, historycznych uwzględniających uwarunkowania lokalne dotyczące

kosztów niezbędnych na podjęcie działalności gospodarczej. W związku z tym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1570), określono jedynie ramy tych wartości: od 50 tys. do 100 tys. zł. Natomiast lokalne grupy działania w swoich strategiach mają prawo do wyznaczenia wartości pośrednich opartych na lokalnych danych, także z uwzględnieniem specyfiki (kapitałochłonności) pewnych typów operacji.

Natomiast wniosek o przyznanie pomocy, w szczególności rachunek ekonomiczny zawarty w załączonym biznesplanie, powinien odpowiadać kwotom wyznaczonym przez lokalną grupę działania w LSR. W przeciwnym razie wnioskodawca mógłby otrzymać wsparcie niewspółmierne do wskazanych we wniosku potrzeb.

7. *Uwagi do projektu Roz. MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „ochrona zabytków”.*

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich dziękuje za zgłoszone uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Projekt przedmiotowego rozporządzenia został przesłany Samorządom Województw jako materiał roboczy w celu przygotowania propozycji regionalnych kryteriów wyboru dla ww. typów operacji. Mając na uwadze powyższe Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich na tym etapie prac nad projektem rozporządzenia nie będzie zajmował stanowiska odnośnie wstępnych propozycji kryteriów wyboru.

Proces konsultacji zewnętrznych, w tym także konsultacji społecznych, ww. projektu zaplanowany został w harmonogramie prac legislacyjnych MRiRW na koniec I kwartału 2016 r.

Z poważaniem,
DYREKTOR
DEPARTAMENTU ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH

dr inż. Dariusz Nieć